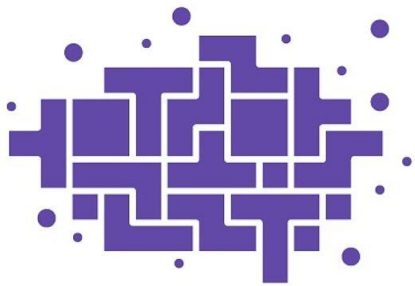

Mediju paaudzes

FLPP

FUNDAMENTĀLIE UN
LIETIŠĶIE PĒTĪJUMU
PROJEKTI

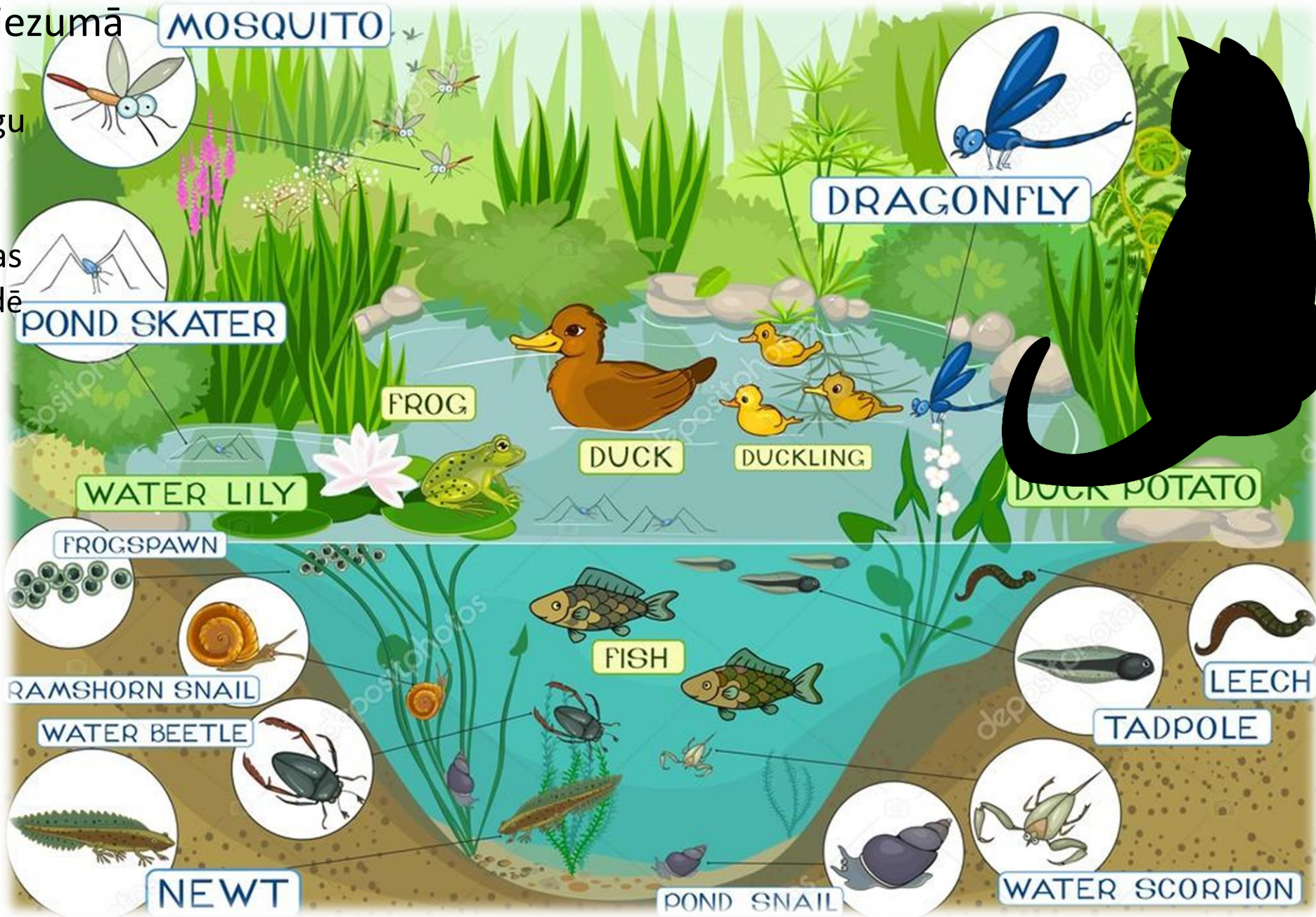
Vita Zelče

KomZ MSP studiju kurss «Mediju ekosistēma»

2022.gada 18.janvāris

Mediju ekosistēma: paaudzes – kategorija, Kas ļauj raksturot ekosistēmu horizontālā un vertikālā (vēsturiskā) griezumā

Ekoloģija – savstarpēji atkarīgu organismu un objektu ķēde, kā arī šo organismu un objektu savstarpējās attiecības šīs ķēdes ietvaros un ārējā vidē

Seminārā tiek tālāk attīstītas realizētā projekta «Latvijas mediju ekoloģija: Ceturtās industriālās revolūcijas izraisīto pārmaiņu analīze» atziņas

media
generations

Experience, Identity and
Mediatized Social Change

Göran Bolin

R

Göran Bolin

*Media Generations: Experience, Identity
and Mediatized Social Change.* Routledge:
London and New York, 2017

Mediju paaudzes

- Göran Bolin balstās galvenokārt K. Manheima pieejā
- Akcentē sociāli nozīmīgu notikumu ietekmi uz personības formēšanos
- Paaudzes mediju pieredze – ir intīmās (tuvās) attiecības ar mediju personībām un saturu jaunībā (formatīvajā periodā), kā arī attiecības ar mediju tehnoloģijām
- Izmanto Manheima terminu «svaigs kontakts» – indivīds saskaras ar kaut ko jaunu, kas viņu aizrauj ietekmē. Piemēram, tekstu, filmu, aktieri, dziedātāju, politiķi, kā arī pozitīviem vai negatīviem notikumiem (katastrofas, kari u.c.)
- «svaigajā kontaktā» svarīgas ir tehnoloģijas, kāda veidā tiek iegūta šī īpašā pieredze
- Tas veido «es apzināšanos», «mēs azināsānos»

Mediju paaudzes

- Göran Bolin izmanto salīdzinošo pieeju: Zviedrija un Igaunija
- Vecuma grupas – to atšķirība
 - Kad cilvēks ir pieaudzis (pase, pilngadība, autobraucēja apliecība)?
 - Kad cilvēks ir novecojis (pensija)?
- Kad veidojas attiecības ar medijiem?
 - Mediji socializē
 - Kas māca lietot medijus?
 - Ko no tiem iegūst?

TABLE 2.1 Ranked preferences for news topics among five generational cohorts of Estonian media users 2002, 2008 and 2011. The table is an edited version of Opermann (2014: 128f)

Topic	<i>The post-war generation</i> (b. 1932–1941)			<i>The early Soviet time generation</i> (b. 1942–1957)			<i>The space race generation</i> (b. 1958–1971)			<i>The transition generation</i> (b. 1972–1986)			<i>The children of freedom</i> (b. 1986–1997)		
	2002	2008	2011	2002	2008	2011	2002	2008	2011	2002	2008	2011	2002	2008	2011
<i>Estonian news</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	5	1	1
Local news	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	9	3	3
Health care	3	3	3	3	3	3	5	3	4	7	11	8	12	15	14
Social problems, social security	4	4	4	7	5	7	11	7	6	16	5	12	23	17	18
TV programmes, films	6	6	5	5	9	5	3	9	6	3	6	7	2	7	6
Foreign news	10	5	6	4	7	4	6	6	3	8	3	3	7	7	2
Current affairs, opinions	9	7	7	12	8	6	14	10	5	20	10	9	22	14	16
Humour	14	10	8	11	6	8	9	5	7	6	4	5	1	4	7
Nature, environment	5	9	9	8	13	10	12	17	13	15	27	23	16	28	27
Crime, police, law	7	8	12	10	4	9	8	4	11	4	7	10	10	8	10
Home, family, children	11	14	16	9	12	13	4	8	9	10	7	4	13	16	25
Education, learning	19	26	18	15	21	16	10	13	12	5	12	6	3	5	4
Music	–	24	29	–	31	30	–	29	27	–	23	22	–	9	8
Youth life	26	33	32	20	34	32	16	22	25	9	15	15	4	2	5

Comment: The question was formulated as: 'What fields or media topics are you interested in? Mark all topics you would be most likely to follow'. The answers were then ranked for each generational cohort. The item 'music' was not included in 2002. The cohorts were constructed on the basis of societal developments in Estonia, including changes in media system and technology. For a more elaborate account of the basis for the generational groupings, see Opermann (2014: 89ff.).

Paaudze kā lokācija

Mediju ainava (*media landscapes*)

- Katra paaudze dzīvo savā mediju ainavā (mediju ekosistēmā)
- Kādi mediji ir dabiski, kādi jāapgūst?
 - Piemēram, Zviedrijā pēc 1925.gada dzimušajiem radio ir «dabiski dots» medijs; pēc 1956.gada dzimušajiem – televīzija ir «dabiski dota»
- Kā notiek medija «naturalizācija» mājsaimniecībā?

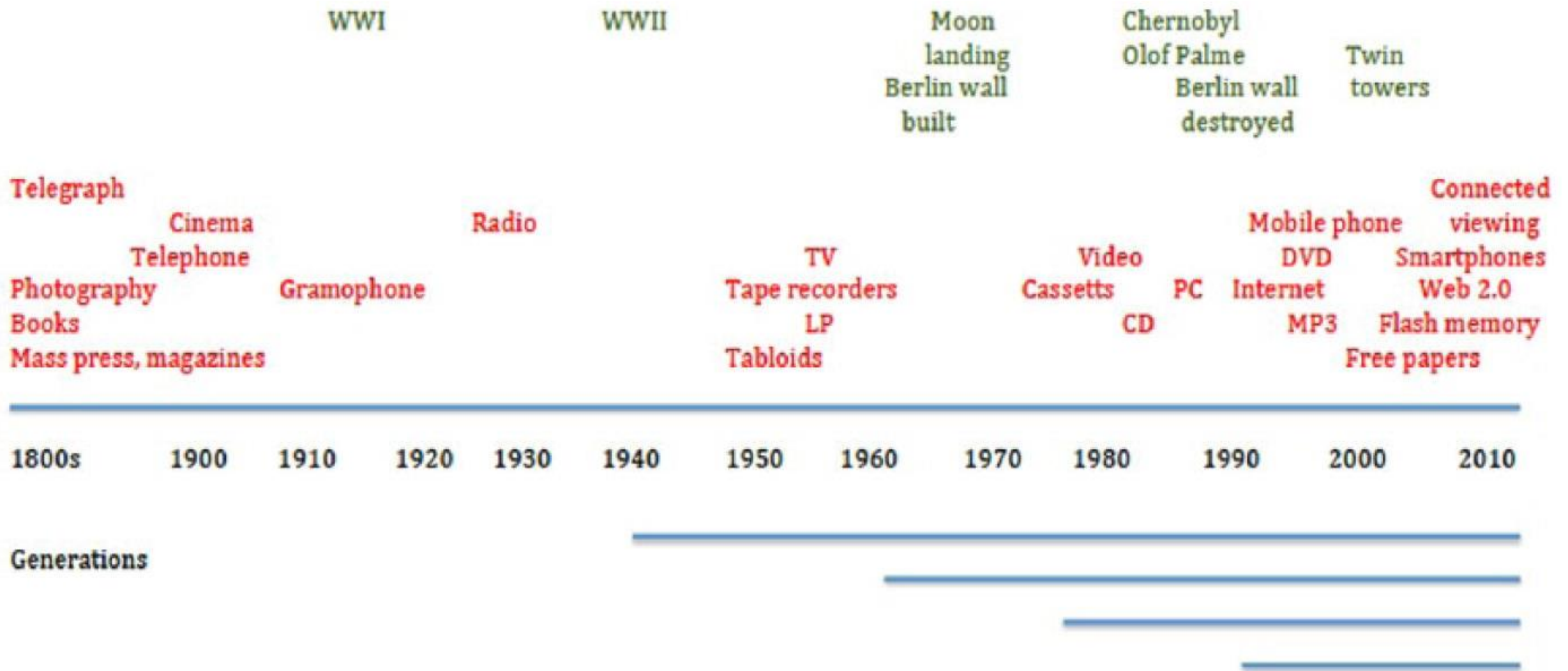

Figure 1. 'Objective' media landscape 1800s to the present and the trajectory through it by the four generations – based on events and media developments in Sweden and Estonia.

**Mediju ainava. Paaudze –
 aktualitāte. vēsturiskā un sociālā izpratne**

Paaudzes vienu mediju var lietot atšķirīgi

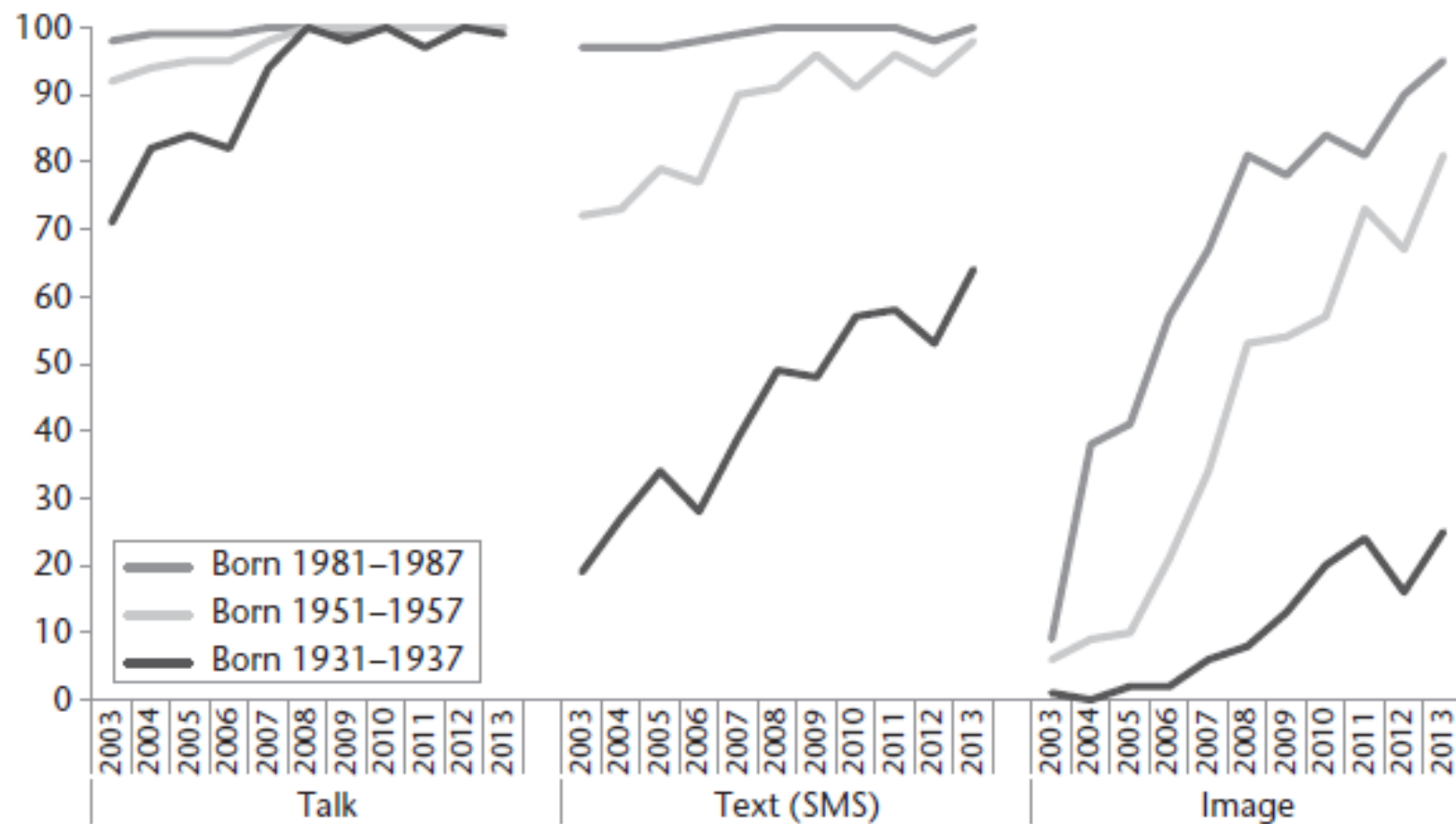

FIGURE 3.2 Generation as location: three Swedish age cohorts and their use of three functions on the mobile phone 2003–2013. ‘Use’ defined as ‘use at all’

Mediju satura atšķirības paaudžu griezumā

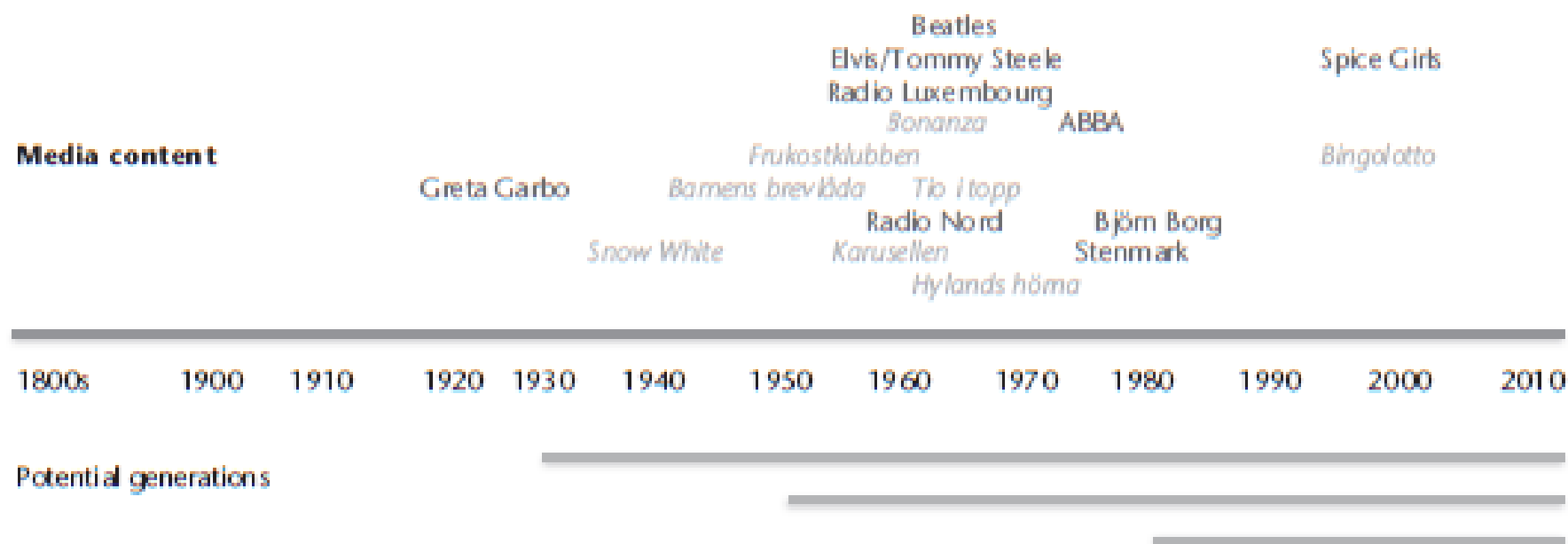

FIGURE 3.3 'Objective' media content landscape in Sweden from 1900 to the present, and the historical localisation of three 'potential generations' in this landscape

Salīdzinājums

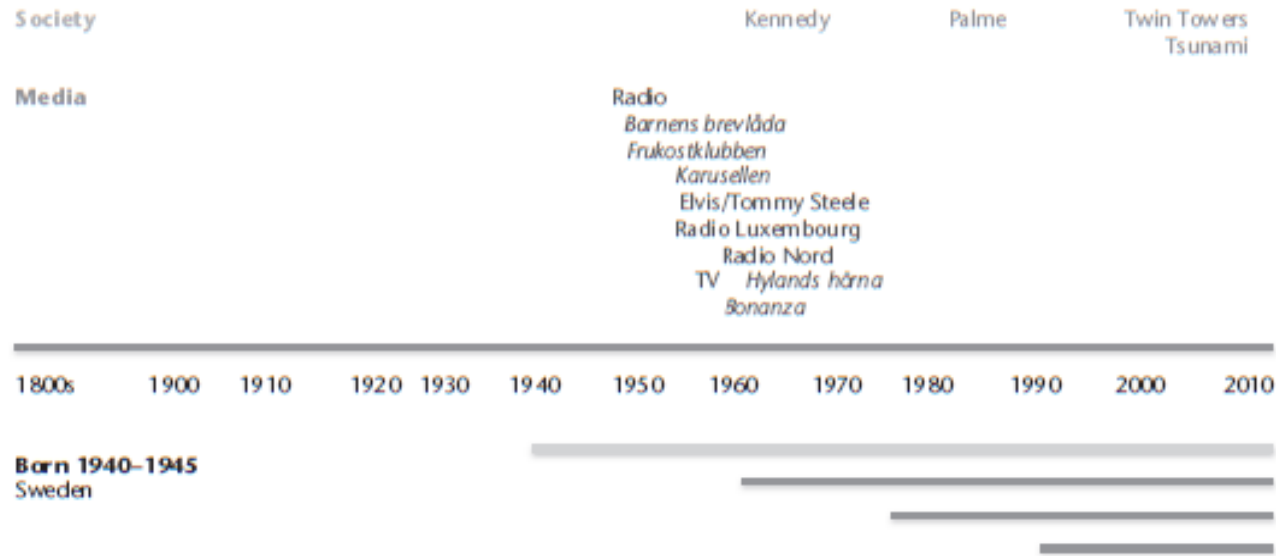

FIGURE 4.2 The 'subjective' media landscape of the Swedish early-1940s generation focus group

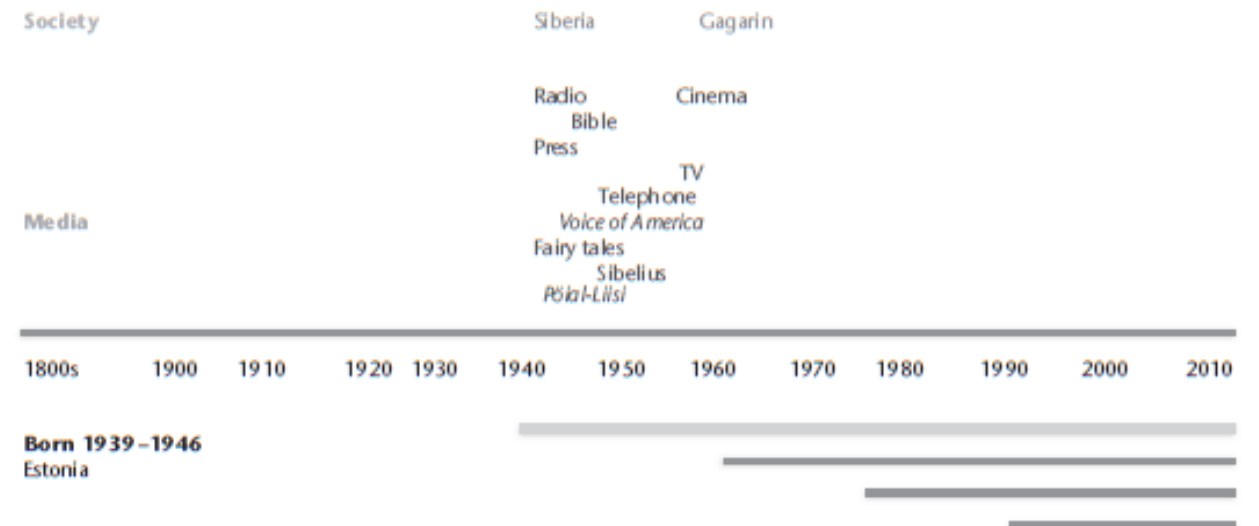

FIGURE 4.3 The 'subjective' media landscape of the Estonian early-1940s generation focus group

Salīdzinājums

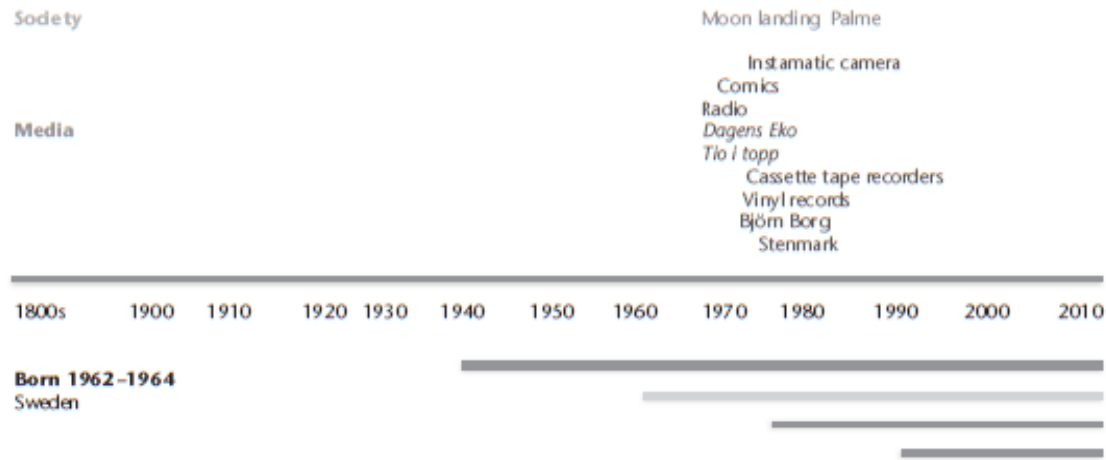

FIGURE 4.4 The 'subjective' media landscape of the Swedish early-1960s generation focus group

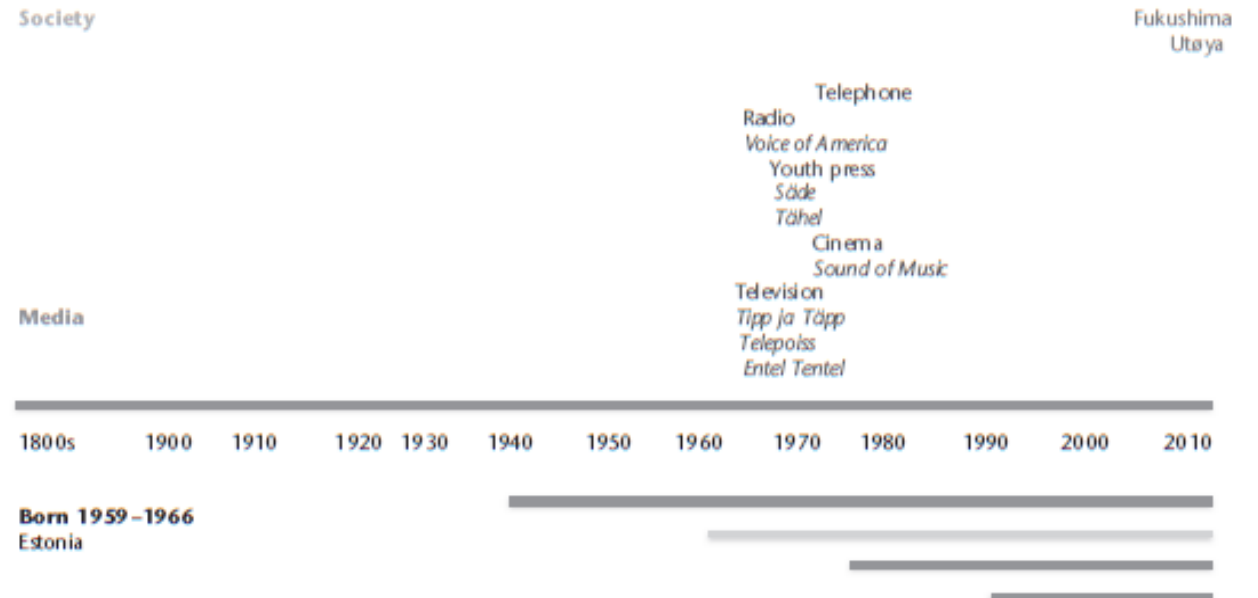

FIGURE 4.5 The 'subjective' media landscape of the Estonian early-1960s generation focus group

Salīdzinājums

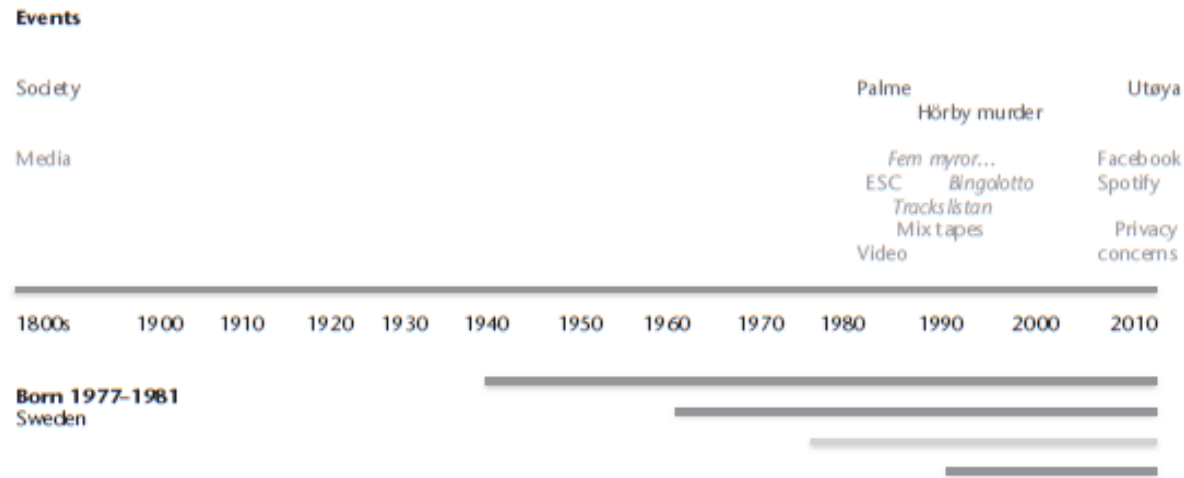

FIGURE 4.6 The 'subjective' media landscape of the Swedish late-1970s generation focus group

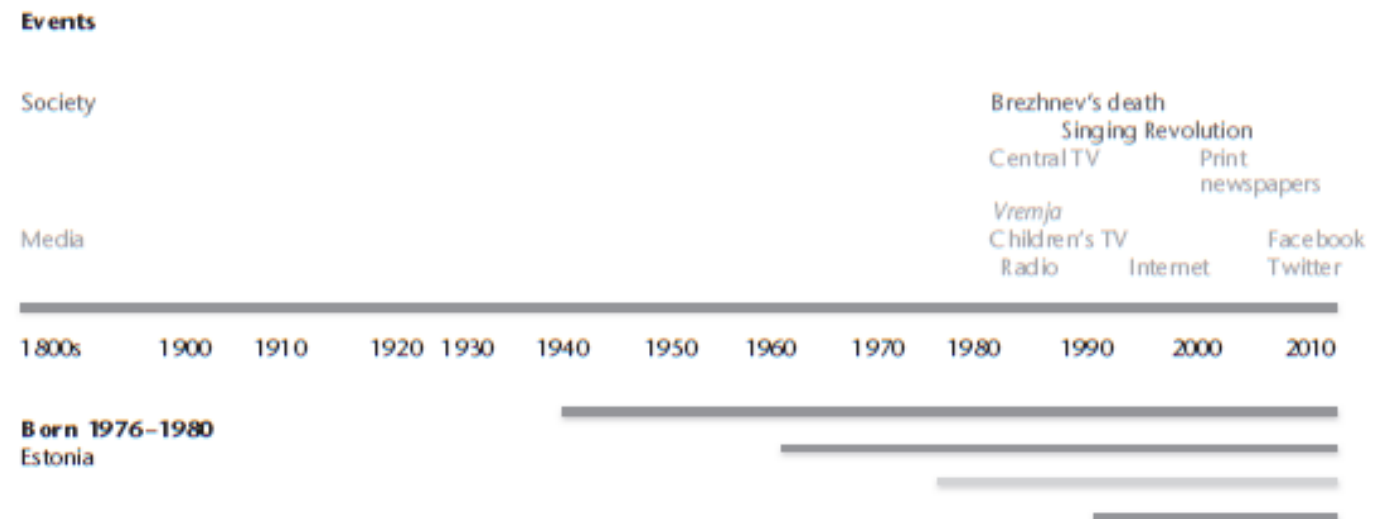

FIGURE 4.7 The 'subjective' media landscape of the Estonian late-1970s generation focus group

Salīdzinājums

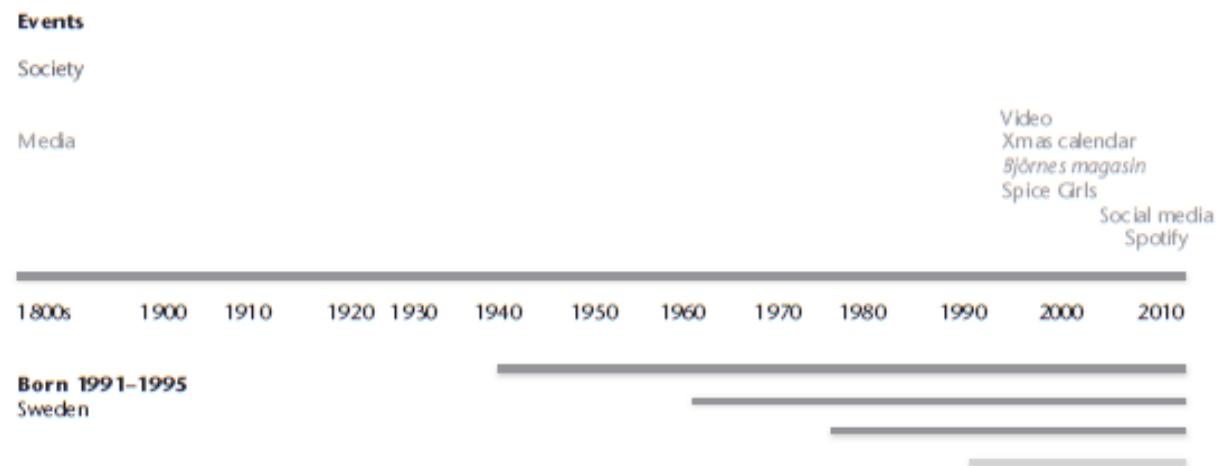

FIGURE 4.8 The 'subjective' media landscape of the Swedish early-1990s generation focus group

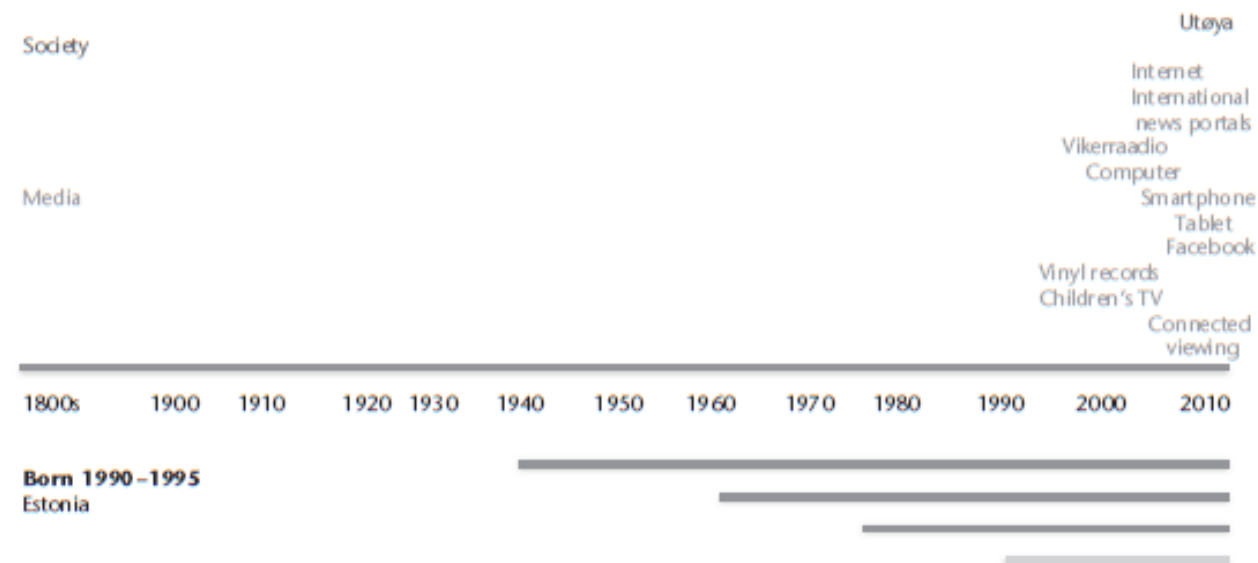

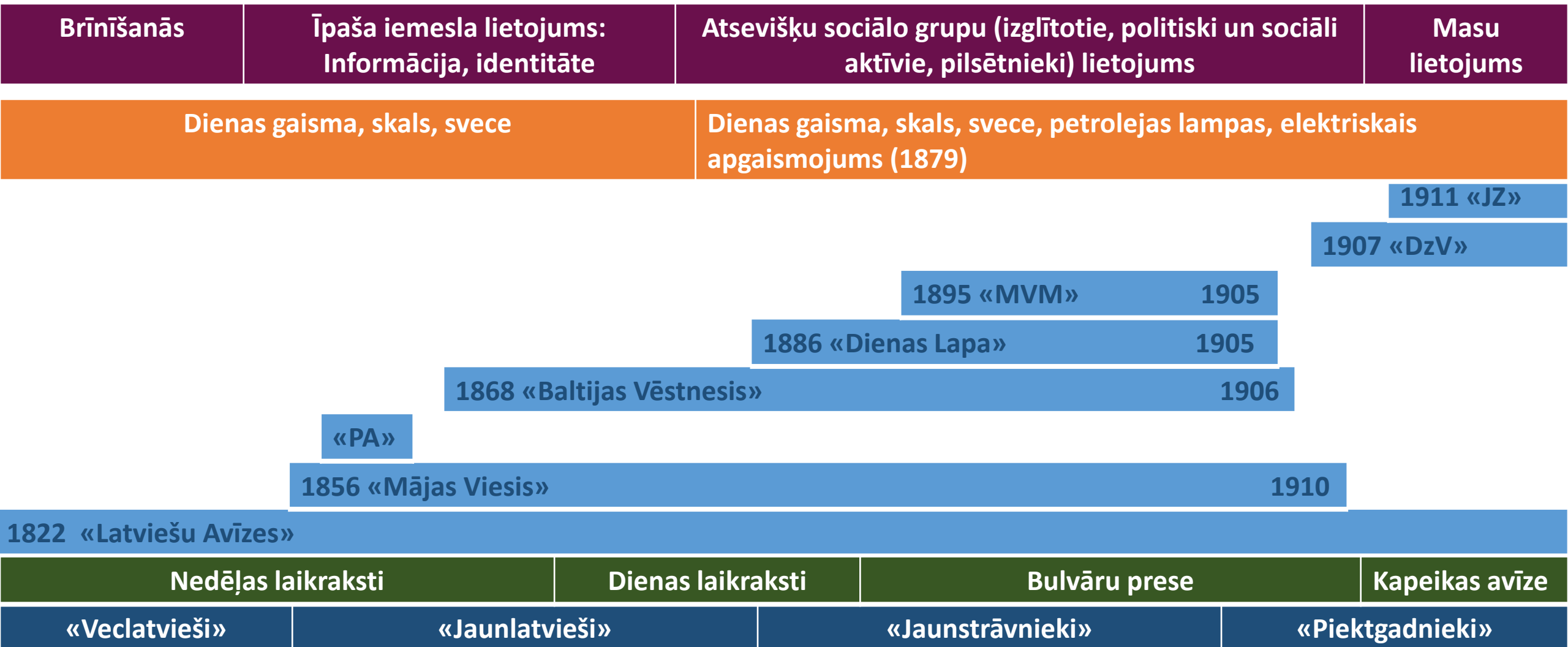
FIGURE 4.9 The 'subjective' media landscape of the Estonian early-1990s generation focus group

Nostalģija

- Ilgas pēc kā pagājuša, parasti idealizēta; vēlēšanās atgriezties, parasti idealizētā, pagātnē
- Mediju tehnoloģiju nostalģija
- Mediju satura nostalģija

Latviešu preses ekoloģija

Latviešu preses ekoloģija

Masu lietojums

Dienas gaisma, svece, petrolejas lampa, elektrība

Dienas gaisma, elektrība

PSRS mediju ekosistēma

LTV (1954–)

«Amerikas Balss» (1951–2004)

Latvijas Radio

«Padomju Jaunatne» (1944–1993)

«Tēvija» (1941–1945)

«Cīņa» (1940–1991)

«Rīts»

«Atpūta» 1924–1941

«JZ» 1911–1940

Laikraksti

Laikraksti, radio (1925)

Laikraksti, radio

+ tv (1954)

Strēlnieki

Republikas paaudze

Beztēvu paaudze

Pēckara paaudze

Uzdevums

- Aizpildām anketu «Mana mediju paaudze» un ievietojam e-kursā

• **Paldies!!!!**